

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ
О БОЖИЋУ 2009. ГОДИНЕ
АМФИЛОХИЈЕ
МИЛОШЋУ БОЖЈОМ

ПРАВОСЛАВНИ МИТРОПОЛИТ ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКИ, МЈЕСТО-БЉУСТИТЕЉ ТРОНА ПАТРИЈАРАХА СРПСКИХ, СА СВИМА АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ – СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМА СИНОВИМА И КЋЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГ ИСУСА ХРИСТА, И ДУХА СВЕТОГА, УЗ НАЈРАДОСНИЈИ БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ:

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Ево нас и ове године, драга наша духовна децо, пред колевком Богомладенца Исуса Христа! Велика и надумна тајна рођења Бога Логоса десила се у скромној витлејемској пећини, која је од тога тренутка, једном за свагда, постала центар света – место славе Божије и извор утехе свим боготражитељима кроз историју људског рода.

Велики отац Цркве, свети Јован Златоусти, говорећи о празнику Божића, каже: „Поштујте, браћо, дане празничне, понајвише дан Рођења Христовог; јер ко Рођење Христово назове мајком свих празника, тај неће погрешити...“ Из празника Рођења Христовог извиру сви празници, као реке из извора. По Светом Златоусту, Рођење Христово је поновно стварање света, а Оваплоћење Бога Логоса је камен–темељац свега.

Други велики отац Цркве, Свети Григорије Богослов, своју божићну беседу почиње доксологијом – славословљењем Бога:

Христос се рађа – прослављајте!

Христос с небеса – сусрећите!

Христос на земљи – узвисите се!

Певај Господу сва земљо!

И наставља да благовести: „Народ који седи у тами незнања, нека види

велику светлост богопознања. Старо прође – ево све ново постаде! Слово старозаветно се повлачи – Дух осваја; сенке нестају – Истина наступа.“

По извештају Светих јеванђелиста, Господ Исус Христос се родио у време римског императора Августа у Витлејему јудејскоме, граду Пророка и цара Давида, од чијег потомства је по пророчанствима старозаветних пророка требало да буде рођен Богом обећани Месија – Спаситељ света.

Свети Григорије Палама, богослов витлејемске и таворске светлости, у својој божичној беседи открива дубоки смисао доласка Месије: „Оваплоћењем и рођењем Месије Христа у свету, свету је дарована васељенска радост и мир. Послушај до краја песму Благовесника и сазнаћеш је – каже: *Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља* (Лк 2,14); јер је Бог дошао у телу да би свету донео Свој мир и помирио га са најузвишенијим Оцем.“ Мир Христов није истоветан са миром овога света. Божични мир Свети Григорије Палама назива „духом усиновљења, јер они који су вером носиоци овога мира постају *наследници Божији и санаследници Христови* (Рим 8,17).“ Зато, по истом Светитељу, у духу Божића живе само они који живе у љубави једни са другима, и то, сходно речима Светог апостола Павла, „подносећи једни друге, и опраштајући једни другима...као што Христос опрости вама“ (ср. Кол 3,13).

Далеки и узвишени Бог, Који је у Старом завету разговарао са Мојсијем на Гори Синају (в. 2. Мој 3,5), Рођењем Христовим је приклонио небеса и постао „Емануил, што ће рећи: са нама Бог“ (Мт 1,23), не губећи при том ништа од свога Божанства. То нам, говорећи о Рођењу Христовом, потврђује Свети Јован Дамаскин речима: „Зато и не велимо за Њега да је Он човек који се обожио, него да је Бог Који се очовечио; јер, будући по Својој природи савршени Бог, постао је Он и савршени Човек. не мењајући властиту природу, нити божанску икономију.“

Новојављени ава Јустин Ћелијски каже да је „на Божић Бог, по Својој безмерној љубави, ушао у историју, благодаћу Светога Духа, оваплотивши се од Приснодјеве Богородице, и постао реалан човек.“ Тако нам је у новорођеном Детету – Богомладенцу Исусу Христу Бог – даровао свако

изобилје дарова Царства небеског, доносећи нам Собом вечну Истину, вечну Правду и сâм вечни Живот који, по учењу Светог Максима Исповедника, унапред окушамо у животу и Литургији Цркве Христове.

Празник Божића је целокупну људску историју поделио на два дела – на ишчекивање и спасење. Библијско ишчекивање Месије Спаситеља почело је већ обећањем првосазданим људима Адаму и Еви (в. 1. Мој 3,15), а још конкретније праоцу патријарху Аврааму, коме је Бог обећао да ће у његовом Потомку бити благословени сви народи (в. 1. Мој 22,18), што се остварило управо Рођењем Богочовека Исуса Христа.

На велику тајну Рођења Месије указивали су готово сви старозаветни пророци. Стога, посматрајући Стари завет очима Светог апостола Павла, можемо за њим поновити да је он у целини „васпитач за Христа“ (Гал 3,24), педагог који је све богољубиве душе пре Христа упућивао ка витлејемској пећини.

Са друге, пак, стране, тројица мудраца са Истока, које је благодатна витлејемска звезда привела месту на којем се родио Христос, симболишу, по тумачењима отаца Цркве, читав незнабожачки свет, који својом *философијом по човеку* (ср. Кол 2,8) није могао проникнути у предубоку тајну Богооваплоћења.

И једнима и другима небески анђеол приликом Рођења Христовог открива велику тајну спасења света, благовестећи витлејемским пастирима, а преко њих и свима нама: „Не бојте се; јер вам, ево, јављам радост велику која ће бити свему народу. Јер вам се данас роди Спас, Који је Христос Господ, у граду Давидову“ (Лк 2,10–11).

Од те благовести витлејемским пастирима па све до данас, Рођење Христово је празник небоземне радости у којем заједно учествују анђели и свети, али и свака богољубива душа озарена витлејемском светлошћу. Слично тројници мудраца са Истока, који су дошли да се поклонe Богодетету Исусу Христу, и ми смо сви позвани да Му се поклонимо, и да принесемо дарове новорођеном Цару небеском (ср. Мт 2,2).

Зар није све оно што смо од Бога по добру ове године учинили наш

највећи дар Богомладенцу?

Ако смо гладног нахранили, жедног напојили, болесног посетили, зар тиме нисмо дар Богу принели?

Ако смо животом својим Бога прослављали, живећи свето и богоугодно, зар тиме нисмо злато врлине Богомладенцу принели?

Ако смо Цркву Божију љубили и својом ревношћу украшавали Дом Господњи, зар тиме нисмо богоугодну жртву принели?

Ако смо страдање браће своје у невољама видели, и својим делом их утешили, зар тиме нисмо Самоме Христу добро учинили? (ср. Мт 10,42)

Ето, Богомладенац Христос за Своју безграничну љубав од нас људи такве дарове очекује. Зато је Божић и празник пред којим проверавамо своју веру и све оно што смо, као створења Божија и као синови и кћери Божије, дужни да чинимо, како је често говорио наш блаженочивши патријарх Павле.

Овога Божића смо посебно испуњени радосном тугом што нас је оставио наш велики патријарх Павле, и преселио се са земље на небо. Дубоко верујемо да ће он, по слободи дарованој му од Бога, „са свима светима из рода нашега“, наставити да се моли за нашу Цркву и наш распети народ, заједно са Светим Савом, Светим Симеоном Мироточивим и свим Светим прецима нашим, који су препознали и примили патријарха Павла „као свога и себи равнога“.

И овога Божића се сећамо свих невољника, страдалника и прогнаника и свих оних којима је учињена било каква неправда; њих желимо да утешимо речима: Христос се роди! Радујте се, јер ево Господ долази да обрише сваку људску сузу (в. Отк 21,4).

Својим Рођењем на земљи Христос је сав људски живот – од зачећа до смрти и васкрсења – учинио светим. Зато нас Божић опомиње да не дижемо руку на плодове утробе своје, већ да живимо сходно заповести Божијој: „Рађајте се и множите и напуните земљу“ (1. Мој 1,28). Поштовањем овог благослова Божијег престао би плач Рахиље над нашим народом и над нашом децом које више нема (в. Мт 2,18), а процветао би

живот који је неугасиво засијао из витлејемске пећине.

И овога Божића смо заједно са својом браћом и сестрама на Косову и Метохији, колевци нашега народа. Поручујемо им у љубави Христовој да се врате својим косовским огњиштима и остану да живе са својим светињама, чувајући наше Косово, „грдно судилиште“. Не губимо никад наду да ће Бог просветити разум оних којима је данас предао у руке земну моћ и власт над државама и народима; да, у духу правде Божије и људске, преиспитају своје неправедне одлуке о Косову и Метохији. Једино тако ће се обновити мир и заједништво на Балкану и у Европи и вратити угрожено достојанство православног Српском народу. Молимо се, такође, да новорођени Кнез мира искорени рат, насиље и неправду свуда у свету, како би се коначно зацарио мир и праведност међу свим људима и народима земаљским.

Пуноћу нашег богољубивог народа поздрављамо витлејемским поздравом, поручујући му да чува своју православну веру, свој језик и своје писмо, ма на којем континенту живео. Ми Срби смо древни хришћански народ, јер смо кроз кирило-методијевско крштење и светосавску просвету постали део културе свецелог хришћанског света. Ми смо на тај начин оставили неизбрисив печат у историји и цивилизацији савремене Европе и света, уградивши себе, једном за свагда, у њихову будућност.

Божић нас све и свагда позива да живимо у братољубљу и богољубљу и јеванђелској скромности, живећи од дела руку својих, држећи се новозаветног учења: да никада не чинимо другима оно што не желимо да нама други чине (ср. Дап 15,29).

Сажимајући нам велику и надумну тајну Божића, Свети Григорије Богослов каже: „То је наше светковање. То данас празнујемо: Божији долазак људима – да бисмо ми Богу дошли; или да кажем погодније: вратили се. Да свучемо са себе старог човека и у новог се обучемо и, као што смо у Адаму умрли, тако у Христу да оживимо, да се са Христом заједно родимо, и сараспнемо, и сапогребемо, и саваскрснемо.“

Завршавајући своју божићну посланицу речима овог богомудрог оца Цркве, поздрављамо све вас, драга децо духовна, и све људе, и све народе,

сверадосним витлејемским поздравом и поздравом мира:

Мир Божји – Христос се роди!

Дано у Патријаршији Српској у Београду, о Божићу 2009. године.

Ваши молитвеници пред колевком Богомладенца Христа:

Мјестобљуститељ Трона патријараха српских

Митрополит црногорско-приморски АМФИЛОХИЈЕ

Митрополит загребачко-љубљански ЈОВАН

Митрополит либертивилско-чикашки ХРИСТОФОР

Митрополит дабробосански НИКОЛАЈ

Епископ шабачки ЛАВРЕНТИЈЕ

Епископ нишки ИРИНЕЈ

Епископ зворничко-тузлански ВАСИЛИЈЕ

Епископ сремски ВАСИЛИЈЕ

Епископ бањалучки ЈЕФРЕМ

Епископ будимски ЛУКИЈАН

Епископ канадски ГЕОРГИЈЕ

Епископ банатски НИКАНОР

Епископ новогрaчаничко-средњезападноамерички ЛОНГИН

Епископ источноамерички МИТРОФАН

Епископ жички ХРИЗОСТОМ

Епископ бачки ИРИНЕЈ

Епископ британско-скандинавски ДОСИТЕЈ

Епископ рашко-призренски АРТЕМИЈЕ

Епископ бихаћко-петровачки ХРИЗОСТОМ

Епископ осечко-пољски и барањски ЛУКИЈАН

Епископ средњоевропски КОНСТАНТИН

Епископ западноевропски ЛУКА

Епископ тимочки ЈУСТИН

Епископ врањски ПАХОМИЈЕ

Епископ шумадијски ЈОВАН

Епископ славонски САВА

Епископ браничевски ИГЊАТИЈЕ

Епископ милешевски ФИЛАРЕТ

Епископ далматински ФОТИЈЕ

Епископ будимљанско-никшићки ЈОАНИКИЈЕ

Епископ захумско-херцеговачки ГРИГОРИЈЕ

Епископ ваљевски МИЛУТИН

Епископ западноамерички МАКСИМ

Епископ горњокарловачки ГЕРАСИМ

Епископ аустралијско-новозеландски ИРИНЕЈ

Епископ умировљени захумско-херцеговачки АТАНАСИЈЕ

Викарни Епископ хвостански АТАНАСИЈЕ

Викарни Епископ јегарски ПОРФИРИЈЕ

Викарни Епископ липљански ТЕОДОСИЈЕ

Викарни Епископ диоклијски ЈОВАН

Викарни Епископ моравички АНТОНИЈЕ

ОХРИДСКА АРХИЕПИСКОПИЈА:

Архиепископ охридски и Митрополит скопски ЈОВАН

Епископ полошко-кумановски ЈОАКИМ

Епископ брегалнички и мјестобљуститељ

Епархије битолске МАРКО

Викарни Епископ стобијски ДАВИД